

ENERGIAHATÉKONYSÁG

A Képviselői Információs Szolgálat Infojegyzete bemutatja az energiahatékonyság növelését célzó hazai és uniós intézményi környezetet és stratégiákat.

Energiahatékonysági irányelv

Az Európai Parlament 2012 októberében elfogadta a [2012/27/EU](#) energiahatékonysági irányelvet, mely célul tűzte ki, hogy **2020-ig a tagállamok 20 százalékos energiatakarékosságot érjenek el.** Az energiahatékonyság az energiaforrások jobb felhasználását és az importtól való függőség csökkentését jelenti. Ez az Európai Unió gazdaságát versenyképesebbé tehetné és az alacsonyabb energiafelhasználás eredményeképpen csökkenne a szén-dioxid és más káros anyagok kibocsátása is.

Az energiahatékonyságról szóló irányelv szerint a Bizottságnak támogatnia kell a tagállamokat az **energiahatékonyság javítását célzó finanszírozási eszközök** létrehozásában. A Bizottság 2013-ban jelentést készített az épületek energiahatékonyságának javítására szolgáló [pénzügyi támogatási](#) lehetőségekről. Az uniós szinten rendelkezésre álló forrásokból fedezni lehetne például a **tagállami projektek kezességvállalási támogatását.**

Már a 2011. évi uniós [energiahatékonysági terv](#) is megállapította, hogy a legnagyobb energia megtakarítást az épületeknél lehet elérni. A végső **energiafogyasztás közel 40 százalékát** (és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 36 százalékát) **lakások, irodaépületek, üzletek és más épületek adják.**

Az energiahatékonyságot célzó felújításokat, az épületek korszerűsítését azonban nem csak műszaki és nem csak pénzügyi akadályok késleltetik, hanem például a megfelelően képzett építőipari szakemberek hiánya is. Ehhez az unió a tagállamok számára megfelelő eszközöket keres, például akkreditációs és tanúsítási rendszerek kidolgozása formájában.

A 2012/27/EU irányelv a tagállamok számára előírja, hogy **2014. április 30-ig**, ezt követően pedig **háromévente nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervet** nyújtsanak be. A terveknek tartalmaznia kell a fontosabb energiahatékonyság-javító intézkedéseket, a várható és/vagy az elért energiamegtakarításokat, (az energiaellátás, -továbbítás és -elosztás, valamint az energia végfelhasználása terén).

- Az Európai Unió 2012-es energiahatékonysági irányelve 2020-ig uniós szinten 20 százalékos energiahatékonyság elérését tűzte ki célul.

- 2020 után a további energiahatékonysági fejlesztésekhez szükséges feltételeket is meg kell teremteni.

- Az energiafogyasztás közel 40százalékát lakások, irodaépületek, üzletek és más épületek adják, ezért támogatni kell az energiahatékonyságot célzó felújításokat, az épületek korszerűsítését.

- Magyarországon létre kell hozni az állami és önkormányzati tulajdonban lévő épületek energiafogyasztásának és energetikai állapotának mérését szolgáló adat-szolgáltatási és adatfeldolgozási rendszert.

MAGYARORSZÁG II. NEMZETI ENER- GIAHATÉKONYSÁGI CSELEKVÉSI TERVE 2016-IG, KITEKINTÉSSEL 2020-RA

A [dokumentum](#) megállapítja, hogy az energiahatékonyság-növelése és az energiamegtakarításban elérhető eredmények meghatározása csak megbízható statisztikai adatgyűjtésen alapulhat.

Az eddigi energiastatisztikai adatgyűjtések csak az energiafelhasználás adataira terjedtek ki, de nem tették lehetővé az energiahatékonyságjavítás számszerűsítését. A különböző középületek, ipari épületek energiafelhasználásának elemzését segítő, az energiatakarékosság épülettípusonkénti meghatározását lehetővé tevő adatok nem állnak rendelkezésre. Ezért az **állami és önkormányzati tulajdonban lévő épületek energiafogyasztásának és energetikai állapotának mérését szolgáló adatszolgáltatási és adatfeldolgozási rendszert kell létrehozni**, amelyben évente frissülnek az adatok.

Nemzeti Fejlesztési Minisztérium megbízásából az **Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Kft (ÉMI Nonprofit Kft.) [Nemzeti Épületenergetikai Rendszer \(NÉeR\)](#) néven épületenergetikai nyilvántartó rendszert dolgozott ki annak érdekében, hogy **2013. december 31-ig** a központi kormányzati épületekre vonatkozó épületenergetikai adatokat közzé lehessen tenni.**

Az **Energiaklub Szakpolitikai Intézet** a Belügyminisztérium támogatásával 2012-ben megjelentetett [tanulmányában](#) az állami oktatási és irodaépületek energiahatékonysági potenciálját vizsgálta.

A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. által rendelkezésre bocsátott adatok alapján 2300 iroda és iroda-jellegű épületet vizsgáltak. Eszerint az **irodaépületek átlagos mérete 988 négyzetméter**, az összes fűtött szinterület pedig megközelíti a **2 millió négyzetmétert**. Az épületek **57 százaléka 1980 előtt épült**, 9 százalékan végezték el a tető illetve a padlásfödém hőszigetelését, 2 százalékanban a pincefödém szigetelését, nyílászárók cseréjét az intézmények ötéde tette meg, az épületek csaknem egynegyedében korszerűsítették a világítási rendszert.

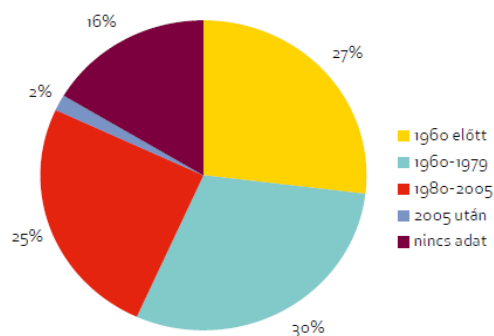
Az Európai Unió Intelligens városok programja (Smart Cities program)

Az intelligens település képes hatékonyan felhasználni erőforrásait. A legmodernebb technológiák alkalmazásával csökkenti működési költségeit, energiafelhasználását.

Az Európai Bizottság az intelligens városok kialakítását célzó partnerségi program 2013. évi költségvetését 365 millió euróban határozta meg. A közlekedési és energia projektek mellett digitális távközlési fejlesztéseket is támogatnak.

A tanulmány szerint az irodaépületek épülethéjának javításával (nyílászáró csere és külső hőszigetelés), gépészeti korszerűsítésekkel jelentős elsődleges energiafogyasztás-csökkenés lenne elérhető.

Magyarországon a **4,2 milliós épületállomány legalább 70 százaléka felújításra szorul**, közel 10 százalékanak jelenlegi állapota új építést tenne indokolttá. Az energiafelhasználás 40 százaléka ehhez az épületállományhoz kötődik, amelynek 2/3-a a fűtés és hűtés számlájára írható. Az épületek a legnagyobb szén-dioxid kibocsátók, megelőzve az ipart és a közlekedést.

Az adatok forrása: MNV

1. ábra: Állami irodaépületek megoszlása az építés éve szerint

EURÓPA 2020 STRATÉGIA

A [Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft.](#) operatív igazgatója által készített [prezentációban](#) hazai stratégiai célkitűzésként az **energiahatékonyság 10 százalékos növekedésének elérése** szerepel. A cél eléréséhez a különböző operatív programok biztosítanak pénzügyi fedezetet, például a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP), melynek egyik fő célkitűzése a lakossági és vállalkozói körben megvalósítandó épületenergetikai korszerűsítés.

A [Magyar Energiahatékonysági Intézet Nonprofit Kft.](#) (MEHI) által készített [tanulmány](#) szerint célszerű lenne az operatív programok által kezelt pénzforrásokat egy központi alapba, a Hazai Hatékonysági Alapba helyezni, mert ez biztosítaná az effektív felhasználást. Ehhez kapcsolódik a [Hazai Hatékonyság Program](#), melynek kidolgozásában a MEHI mellett a Magyar Építőanyagipari Szövetség, a Magyarországi EPS Hőszigetelőanyag Gyártók Egyesülete, a Magyar Építőkémi és Vakolat Szövetség és a Magyar Környezettudatos Építés Egyesület vett részt. A kezdeményezésről az [Energiaklub](#) is elismerően foglalt állást. Véleményük szerint a program azért is figyelemre méltó, mert a rezsiköltségek csökkentésén túl munkahelyeket is létre hozna és költségvetési bevételeket is eredményezne.

INTELLIGENS HÁLÓZATOK

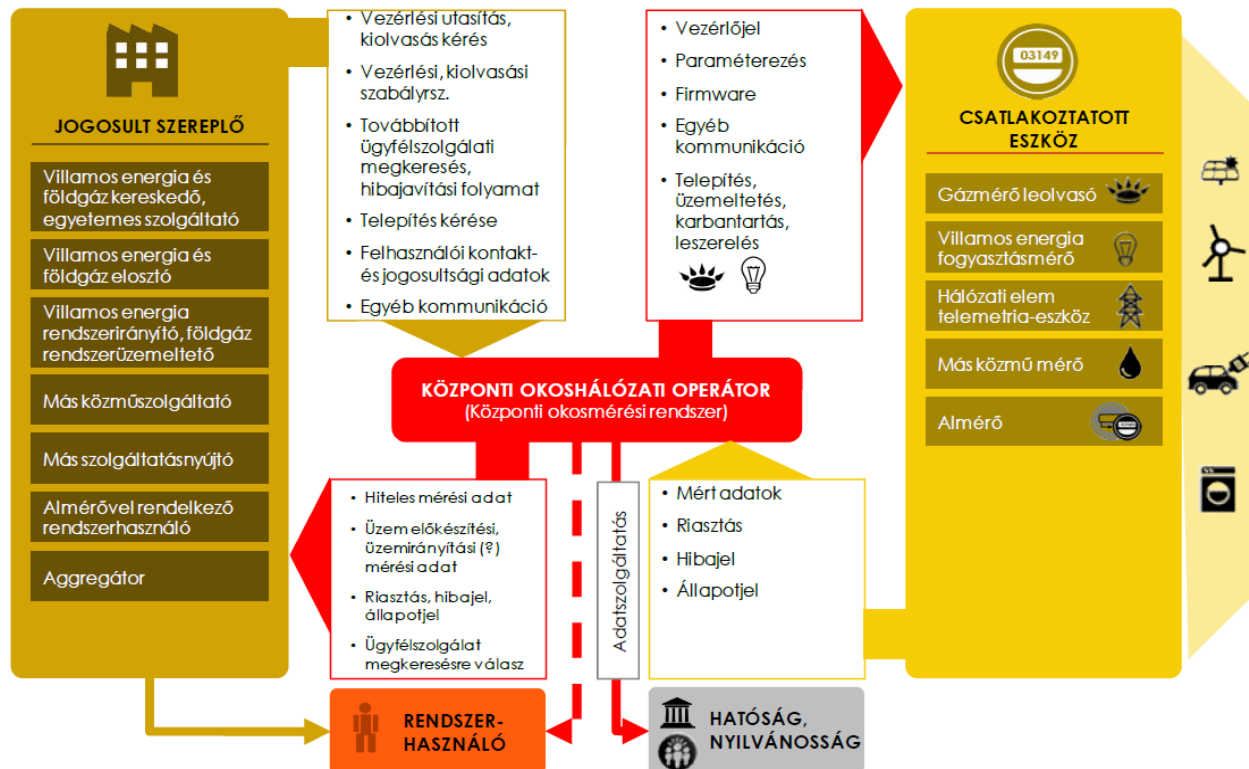
Fogyasztásmérés

Fontos, hogy a **fogyasztók szabályozni tudják energiafogyasztásukat**, ehhez szükséges, hogy a felhasználással egy időben legyenek tisztában a felhasznált energia mennyiségével. az összes fő energiafajta (villamos energia, gáz, fűtés, hűtés és meleg víz) mérésére felszerelt fogyasztásmérő adatainak ismeretében.

Az Európai Bizottság terve szerint a következő években Európában kiépülhetnek az „[intelligens hálózatok](#)”. Ennek egyik feltétele, hogy 2020-ig a tagállamok a fogyasztók legalább 80 százalékát ellássák intelligens fogyasztásmérőkkel, feltéve, hogy a nemzeti költség-haszon elemzés számításai ennek jogosságát alátámasztják.

Az intelligens hálózatok biztosítanak az energiafogyasztás gyakori ellenőrzésének lehetőségét például mobiltelefon vagy internet segítségével. Ezek az eszközök (fogyasztásmérők és készülékek) biztosíthatnák, hogy a fogyasztók inkább csúcsidőn kívül, kevésbé költséges időszakban működtessék készülékeiket és lehetőséget nyújtanának a készülékek távoli be- és kikapcsolására.

Az **unió 2013 júniusáig 6 milliárd fontból 300 okos mérési projektet támogatott**. Magyarországon a Magyar Villamosenergiaipari Átviteli Rendszerirányító Zrt. (MAVIR) kezdte meg [Okos Hálózati Mintaprojekt](#) kidolgozását, hogy előkészítse az okos mérés és az okos hálózatok hazai bevezetését. A projekt, hozzájárulhat a villamos energia felhasználás csökkentéséhez, a villamos energia termelés szén-dioxid kibocsátásának csökkentéséhez és a megújuló energiatermelés elterjesztéséhez. Ezen kívül a fűtési energiafelhasználást és a földgázfogyasztás csökkentését is szeretnék elérni.

A központi okoshálózati operátor modell szolgáltatási és információs kapcsolatai

Forrás: [MAVIR](#)

Források:

- [2012/27 EU irányelv](#) az energiahatékonyságról
- A Bizottság jelentése Pénzügyi támogatás az épületek energiahatékonyságának javítására [COM\(2013\) 225](#)
- [Bizottság végrehajtási határozata a 2012/27 EU irányelvhez](#)
- A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági És Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának Energia 2020: A versenyképes, fenntartható és biztonságos energiaellátás és -felhasználás stratégiája ([52010DC0639R\(02\)](#))
- [A Bizottság 2011. évi energiahatékonysági terve](#)
- Magyarország [II. Nemzeti Energhatékonysági Cselekvési Terve](#) 2016-ig, kitekintéssel 2020-ra
- [A 2012/27/EU új energiahatékonysági irányelv átültetésére vonatkozó javaslatok](#) – Századvég Gazdságkutató Zrt.
- [NegaJoule2020](#) kutatási projekt
- [ÉMI Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Kft](#)
- Intelligens energiahálózatok – [COM \(2011\) 202](#)
- [MAVIR Okos Hálózati Minta Projekt](#)

Készítette: Lukács Gabriella
Képviselői Információs Szolgálat
E-mail: infoszolg@parlament.hu

ORSZÁGGYŰLÉS HIVATALA KKI

Internet: www.parlament.hu/infoszolg
Intranet: intra.parlament.hu/infoszolg/
Tel.: (1) 441-4529; (1) 441-6486

Az információs jegyzet az országgyűlési képviselők tájékoztatása céljából készült.
A dokumentum az összeállítás elkészültének időpontjában fennálló aktuális helyzetet mutatja be.
Az információs jegyzet szerzői jogvédelem alatt áll.